

Sygn. akt VIII U 496/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lipca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Joanna Smycz
Protokolant:	Justyna Jarzombek

po rozpoznaniu w dniu 8 lipca 2016 r. w Gliwicach

sprawy J. J. (1) (J.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. J. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 28 stycznia 2016r. **nr** (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu J. J. (1) prawo do emerytury począwszy od 1 stycznia 2016r.
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz odwołującego kwotę 360zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Joanna Smycz

Sygn. akt VIII U 496/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 stycznia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu J. J. (1) prawa do emerytury na podstawie art.184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, gdyż ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999 r. nie spełnił wymogu 15 lat pracy w warunkach szczególnych wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Ubezpieczony w odwołaniu od decyzji wskazał, iż decyzja ta jest dla niego krzywdząca, gdyż faktycznie posiada okres pracy w warunkach szczególnych, a zakład pracy nie wydał mu odpowiedniego świadectwa pracy.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z przyczyn jak w zaskarżonej decyzji. Jednocześnie organ rentowy dodał, iż nie zaliczył ubezpieczonemu do pracy w warunkach szczególnych okresu jego zatrudnienia od dnia 1 września 1969r. do 30 czerwca 1998r., ponieważ w przedłożonym świadectwie pracy okres ten nie został wykazany przez pracodawcę jako okres wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony ukończył 60 rok życia w dniu (...), nie jest członkiem OFE, na dzień 1 stycznia 1999 r. legitymuje się ponad 25-letnim okresem składkowym i nieskładkowym, zdaniem ZUS nie wykazał jednak żadnych okresów pracy w warunkach szczególnych.

Jak wynika ze świadectwa pracy z dnia 30 czerwca 1998r. w okresie od 1 września 1969r. do 30 czerwca 1998r. ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) SA w P. na stanowiskach:

- od 1 września 1969r. do 31 lipca 1972r. – uczeń praktycznej nauki zawodu w zawodzie ślusarz-mechanik, oraz
- od 1 sierpnia 1972r. do 30 czerwca 1998r. – ślusarz.

Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) SA w P. zajmowało się remontami i budową hut metali nieżelaznych oraz innych zakładów przetwarzających te metale, jak np. walcownie, zrzeszonych w Zjednoczeniu (...) w K.. Zakład zatrudniał łącznie około 1800 pracowników, z czego baza na terenie P. Śl. około 400. Po ukończeniu (...) Szkoły Zawodowej oraz uzyskaniu uprawnień mechanika samochodowego skarżący zatrudnił się w przedsiębiorstwie (...) w P. w dniu 1 września 1969r. na stanowisku ucznia nauki zawodu w zawodzie ślusarz-mechanik i pracował na tym stanowisku do 31 lipca 1972r. Z dniem 1 sierpnia 1972r. odwołujący został przeniesiony do pracy w warsztacie znajdującym się na oddziale remontowym zakładu. Następnie, od roku 1974r. ubezpieczony rozpoczął pracę na stanowisku ślusarza w oddziale remontowym w nowoutworzonym pogotowiu technicznym. Pogotowie to zajmowało się naprawą, konserwacją i remontami urządzeń przetwórczych oraz ciężkiego sprzętu budowlanego: suwnic, dźwigów, spycharek, koparek, na terenie zakładów zajmujących się przetwórstwem metali nieżelaznych na terenie całego kraju: w G., K., O., S., M.

Brygada naprawcza składała się z sześciu ślusarzy-mechaników oraz jednego majstra. Skarżący trudnił się naprawą, konserwacją i reperowaniem ciężkiego sprzętu budowlanego, który był wykorzystywany do remontów w zakładach zajmujących się przetwórstwem metali nieżelaznych takich jak cynk, aluminium, miedź. Pracę wykonywał głównie na terenie hal, gdzie odbywał się ciągły proces produkcyjny. Sprzęt budowlany, którym zajmowało się pogotowie techniczne (dźwigi, koparki, sprężarki) był niezbędny do prawidłowego funkcjonowania zakładów przetwórstwa metali nieżelaznych i wykorzystywany do remontów ciągów produkcyjnych w hutach metali nieżelaznych: pieców, taśmociągów, przenośników. Dźwigi ustawiane były w okolicach pieców wytapiających metale nieżelazne, służyły do podawania elementów do naprawy tych pieców. Prace te ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, najczęściej również w nadgodzinach, w narażeniu na takie same czynniki szkodliwe jak pracownicy tych zakładów: zapylenie, tlenki ołowiu, cynku aluminium, kwas siarkowy, kadm, wysokie temperatury.

W oparciu o opinię i zeznania biegłego ds. bhp wydaną w sprawie A. L. o sygn. VIIIU 1748/10 Sąd ustalił, że okres zatrudnienia ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) S.A. w P. począwszy od 1974r do 30 czerwca 1998 roku na stanowisku ślusarza w brygadzie remontowej na terenie hut metali nieżelaznych może zostać zakwalifikowany, jako praca wykonywana w szczególnych warunkach. Wprawdzie Zarządzenie Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z 30 marca 1985 roku nie wymienia stanowiska ślusarza w Hutach (...), jednak w wykazie B stanowiącym załącznik nr 2 do tego Zarządzenia wymienione są zakłady: Huta (...) w T., Huta (...) w K., Huta (...), Huta (...), Zakłady (...) w P., Zakłady (...) w K., a więc zakłady, w których - jak wynika z akt sprawy i przesłuchań świadków - odwołujący zajmował się remontem maszyn i urządzeń. Prace remontowe i konserwatorskie odbywały się przy zachowaniu ciągłości funkcjonowania hut. Oznacza to, że prace te miały być wykonywane bez

wyłączania maszyn. W ocenie biegłego, przez prace remontowe, jakie wykonywał odwołujący, był on narażony na warunki szkodliwe, takie same, jak pracownicy tych zakładów.

Brygada naprawcza pracowała wyjazdowo, na terenie zakładów wyżej wymienionych, jedynie od czasu do czasu wracała do bazy w P. Śl. celem uzupełnienia lub naprawienia narzędzi, nie prowadzono jednak napraw na terenie bazy. Odwołujący wykonywał tę pracę stale i w pełnym wymiarze czasu pracy aż do dnia zakończenia pracy w zakładzie, tj. 30 czerwca 1998r. Nie był nigdy delegowany do innych prac. Pracownicy pogotowia technicznego często pracowali w nadgodzinach i z tego tytułu przez pewien czas wypłacano dodatki.

W czerwcu 1989r., a także przez 3 dni w sierpniu 1990r. odwołujący przebywał na urlopie bezpłatnym.

Pracownikom pogotowia technicznego wykonującym swoją pracę na terenie warsztatu nie wydawano świadectw pracy w warunkach szczególnych, zgodnie bowiem ze zwyczajem panującym w zakładzie pracy świadectwa takie otrzymywały tylko osoby wykonujące pracę na terenie huty.

W okresie spornym w niniejszej sprawie na tym samym stanowisku wraz ze skarżącym pracę wykonywali świadkowie: A. L., S. N., H. K., S. D., T. N.. Wyrokiem tut. Sądu z dnia 14 lipca 2011r., sygn. akt VIII U 1748/10 świadkowi A. L. przyznano wcześniejszą emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych, z kolei wyrokiem z dnia 30 czerwca 2006r., sygn. akt VIII U 2238/05 tut. Sąd przyznał to samo świadczenie innemu z pracowników ww. przedsiębiorstwa, Z. L..

Powyższe Sąd ustalił na podstawie zeznań świadków: A. L., S. N., H. K., S. D., T. N., przesłuchania odwołującego, a także akt sprawy VIII U 2238/05 oraz VIII U 1748/10 (w szczególności opinii biegłego ds. BHP D. S. k.36-40 i zeznań biegłego k.58-60), akt osobowych odwołującego oraz akt organu rentowego.

Odnośnie rodzaju rzeczywiście wykonywanej pracy przez ubezpieczonego Sąd dał wiarę zeznaniom słuchanych w sprawie świadków oraz ubezpieczonego, gdyż były one rzeczowe, szczegółowe, logiczne, zasadniczo zgodne ze sobą. Świadkowie pracowali razem z ubezpieczonym w spornym okresie jego zatrudnienia i stąd niewątpliwie posiadają szczegółową wiedzę na temat miejsca i charakteru wykonywanej przez ubezpieczonego pracy. Nadto zeznania te znajdują potwierdzenie w powołanej w sprawie dokumentacji, zwłaszcza w dokumentacji zawartej w aktach osobowych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 w zw. z art. 32 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych [Dz. U. z 2015 r. poz. 748 ze zm.] prawo do emerytury ma ubezpieczony urodzony po 31 grudnia 1948 roku , który:

- ukończył 60 lat,
- udokumentował do dnia 31.12.1998 r. 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym co najmniej 15 lat zatrudnienia przy pracach wymienionych w wykazie A Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.),
- nie przystąpił do OFE albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa,

Po myśli § 2 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych

warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie

Zgodnie z § 4 ust. 3 rozp. do okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach o którym mowa w ustępie 1....zalicza się m.in. okresy pracy lub służby , o których mowa w §5-10.

W §7 wskazano prace w szczególnych warunkach, wykonywane w hutnictwie wymienione w dziale III wykazu B

Z powyższych regulacji wynika zatem, że praca w warunkach szczególnych wymieniona w wykazie B do rozporządzenia podlega uwzględnieniu przy ustalaniu prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych na podstawie §4 ust.1.

Okoliczność sporna w rozpoznawanej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego na dzień 1 stycznia 1999 r. wymaganego 15 – letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

Jak wynika z przeprowadzonego postępowania dowodowego, w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) S.A. w P. od 1974r do 30 czerwca 1998 ubezpieczony pracował na stanowisku ślusarza w wydziale remontowym i wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę w pogotowiu technicznym, zajmując się naprawą, konserwacją i remontami ciężkiego sprzętu budowlanego wykorzystywanego do remontów ciągów produkcyjnych na terenie zakładów zajmujących się produkcją metali nieżelaznych m.in. ołowiu i kadmu oraz aluminium (tj. hutach metali nieżelaznych) na terenie całego kraju. Pracował zatem w warunkach wymienionych w dziale II poz. 16 i 22 wykazu B stanowiącego załącznik do zarządzenia Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z 30 marca 1985r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego ((Dz. Urz. MG z dnia 29 czerwca 1985r.)

Powyższe zarządzenie zostało wydane na podstawie delegacji ustawowej zawartej w § 1 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r., zgodnie z którym właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

W dziale II powołanego wyżej wykazu B stanowiącego załącznik do zarządzenia Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z 30 marca 1985r. wymieniono zakłady zajmujące się produkcją i przetwórstwem ołowiu i kadmu tj. Huta (...) w T., Huta (...) w K., Huta (...), Huta (...), Zakłady (...) w B., Zakłady (...) w P., Zakłady (...) w K. oraz zakłady zajmujące się wytwarzaniem aluminium tj. Huty (...) w S. i K..

Natomiast w poz. 9 – 15 oraz 18 – 21 tego działu szczegółowo wymienione zostały stanowiska pracy w wydziałach lub oddziałach tych hut, które należy zaliczyć do pracy w warunkach szczególnych. Poz. 9 – 15 dotyczy stanowisk w hutach ołowiu i kadmu zaś poz. 18 – 21 dotyczą stanowisk w hutach aluminium.

Zgodnie z poz. 16 i 22 wykazu B do stanowisk na których prace wykonywane są w warunkach szczególnych zalicza się odpowiednio pracowników stale i bezpośrednio zatrudnionych przy konserwacji i remontach maszyn i urządzeń produkcyjnych w wydziałach będących w ruchu wymienionych w poz. 9-15 oraz pracowników stale i bezpośrednio zatrudnionych przy konserwacji i remontach maszyn i urządzeń produkcyjnych w wydziałach będących w ruchu wymienionych w poz. 18-21.

Jak wynika z materiału dowodowego odwołujący wykonywał prace wymienione pod poz. 16 i 22 wykazu B w zakładach (hutach) wymienionych w wykazie, a zatem wykonywał pracę w warunkach szczególnych. Również można uznać, że ubezpieczony wykonywał prace określone w Dziale IV wykazu B rozporządzenia z 7.02.1983r. – gdzie do prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego zaliczono mu prace przy wytwarzaniu aluminium, produkcji ołowiu, kadmu.

Prace te wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Z uwagi na regularne świadczenie pracy w godzinach nadliczbowych, nie ma znaczenia fakt, że mógł sporadycznie wykonywać pracę poza halą produkcyjną.

Należy podkreślić, że okres zatrudnienia może być zaliczony do pracy w warunkach szczególnych, gdy pracownik faktycznie wykonywał prace objęte wykazem prac uprawniających do wcześniejszej emerytury, niezależnie od nazwy przypisanego mu stanowiska. Decydujące znaczenie dla zakwalifikowania pracy jako realizowanej w szczególnych warunkach ma tu rodzaj, charakter i warunki pracy.

Bez znaczenia jest, iż ubezpieczony nie posiada świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

W myśl z ugruntowanego stanowiskiem judykatury i doktryny stanowiska „sądy pracy i ubezpieczeń społecznych rozpoznając sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych dokonują kontroli zgodności decyzji administracyjnych wydanych w tych sprawach z prawem w trybie odrębnym określonym w kodeksie postępowania cywilnego, w którym to trybie nie obowiązują ograniczenia dowodowe obowiązujące w postępowaniu administracyjnym toczącym się przed organami rentowymi ” (vide – wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 kwietnia 1996r., sygn. akt III AUr 235/96, Orzecnictwo Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 1997r., nr 1, poz. 2).

Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy i charakter zatrudnienia czy wysokość osiąganych dochodów, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2006r., I UK 115/06, OSNP 2007/17-18/257, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997r., II UKN 186/97, OSNP 1998/11/34, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 1996r., II URN 3/95, OSNP 1996/16/239).

W konsekwencji należało stwierdzić, że ubezpieczony spełnił przesłankę wymaganych 15 lat pracy w warunkach szczególnych niezbędnej do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury, co potwierdziło przeprowadzone postępowanie, a tym samym zaszyły wszystkie przesłanki konieczne do przyznania ubezpieczonemu prawa do wcześniejszej emerytury.

Wobec powyższego, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z § 15 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego, w brzmieniu obowiązującym w dacie wpływu odwołania do Sądu.

(-) SSO Joanna Smycz